

MAAELUMINISTEERIUM

Maaeluministri määruse „Põllumajandusloomade aretustoetuse saamiseks esitatavad nõuded ning toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise kord“ muutmise esmane arutelu aretusühingute osavõetuga.

Koostaja:

Riho Kaselo

Loomakaitse ja aretuse büroo peaspetsialist

Sisukokkuvõte

- „ Põllumajandusloomade aretustoetuse saamiseks esitatavad nõuded ning toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise kord“ muutmise põhjused
- Lühikokkuvõte Eesti Maaülikooli aretustoetuse ühikumäärade analüüsist
- Võimalikud toetusmeetodid , senised toetamise mahud ja määrad
- Võimalikud abikõlblikud kulud ja maksimummäärad aretusühingule
- Toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise skeem

MAAELUMINISTEERIUM

Miks on vaja määrust muuta?

Meil on probleemid järgmiste nõuete täitmisega:

Riigiabi reeglid: komisjoni määrus 702/2014

- * Abi läbipaistvus
- * Ergutav mõju
- * Abi osakaal ja abikõlblikud kulud
- * Avaldamine ja teavitamine

Määrus kehtestatakse vastavalt maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seadusele (§11, lõige 1) ja Riigiabiireeglitele (EU komisjoni määrus 702/2014, Art.27)

EU aluslepingu art.108 näeb ette riigiabi andmisest teatamise, kuid vastavalt komisjoni määrusele 702/2014 on ettenähtud teavitamisest vabastamine.

Kui liikmesriik annab abi, mis on vabastatud teavitamiskohustusest, kuid ei vasta komisjoni määruse I–III peatükis sätestatud tingimustele ([abi läbipaistvus](#), [ergutav mõju](#), [abi osakaal](#), [abikõlblikud kulud](#), [aruandlus](#)), võib komisjon võtta vastu otsuse, et asjaomase liikmesriigi kõikidest või osast edaspidistest abimeetmetest, mis muidu vastaksid sätestatud nõuetele, tuleb komisjoni aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohaselt teavitada. Sellel juhul vaadatakse läbi kõik praegu Eestis grupierandi määrust järgides makstavad 14 toetust :

(Põllumajandusloomade aretustoetus, turuarendustoetus, põllumajandustootja asendamise toetus, põllumajanduskindlustustoetus, metsaala arengu ja metsade elujõulisuse parandamise investeeringutoetus, teadmussiirde pikaajaliste programmide rakendamise toetus, Natura 2000 alal asuva erametsamaa kohta antav toetus, toidukvaliteedikava raames toodetud tootest teavitamise ja toote müügi edendamise toetus...)

Abi läbipaistvus

*Ainult niisugune abi, mille brutoekvivalent on juba eelnevalt võimalik täpselt välja arvutada, ilma et oleks vaja teha riskianalüüsi („läbipaistev abi”).

*Riigiabi läbipaistvus on seetõttu EU aluslepingu korrektse kohaldamise seisukohast ülimalt oluline ning toob endaga kaasa parema eeskirjade täitmise, suurema aruandluskohustuse ja vastastikuse hindamise ning suurendab seega riiklike kulutuste tõhusust.

Avaldamine ja teavitamine

1. Hiljemalt kümme tööpäeva enne käesoleva määruse alusel aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest vabastatud abikava jõustumist või enne käesoleva määruse alusel vabastatud sihtotstarbelise üksikabi andmist esitavad liikmesriigid komisjonile komisjoni riigiabist teatamise süsteemi veebirakenduse kaudu kooskõlas määruse (EÜ) nr 794/2004 artikliga 3 sellise abi kohta kokkuvõtliku teabe käesoleva määruse II lisas esitatud standardvormingus. Kümne tööpäeva jooksul alates kokkuvõtliku teabe kättesaamisest saadab komisjon liikmesriigile kättesaamisteatise koos abi tunnusnumbriga.

2. Asjaomane liikmesriik tagab riigi või piirkondliku tasandi riigiabi veebisaidil järgmise teabe avaldamise:

a)
lõikes 1 osutatud kokkuvõtlik teave või link sellele;

b)
iga lõikes 1 osutatud abimeetme tervikteksti sealhulgas selle muudatused, või link, mis võimaldab tekstile juurdepääsu;

c)
käesoleva määruse III lisa kohane teave iga üksikabi kohta, mis ületab:

i)
60 000 eurot põllumajandusliku esmatootmisega tegelevate abisaajate puhul;

Ergutav mõju

Abil loetakse olevat ergutav mõju, kui abisaaja on esitanud kirjaliku abitaotluse enne projekti või tegevusega seotud töö alustamist. Abitaotlused peavad sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a)
ettevõtja nimi ja suurus;
- b)
projekti või tegevuse kirjeldus, sealhulgas selle algus- ja lõppkuupäev;
- c)
projekti või tegevuse asukoht;
- d)
rahastamiskõlblike kulude loetelu;
- e)
projekti/tegevuse jaoks vajaliku riikliku rahastamise liik (toetus, laen, garantii, tagasimakstav ettemakse vms) ja summa.

Abi osakaal ja abikõlblikud kulud

1. Abi osakaalu ja abikõlblike kulude arvutamisel lähtutakse kõigi kasutatavate arvude puhul summadest, millest ei ole makse ega muid tasusid maha arvatud. Rahastamiskõlblikke kulusid tõendatakse selgete, konkreetsete ja ajakohaste dokumentidega.
2. Käibemaks ei ole abikõlblik, välja arvatud juhul, kui see ei ole riigi käibemaksuõiguse alusel tagasi nõutav.

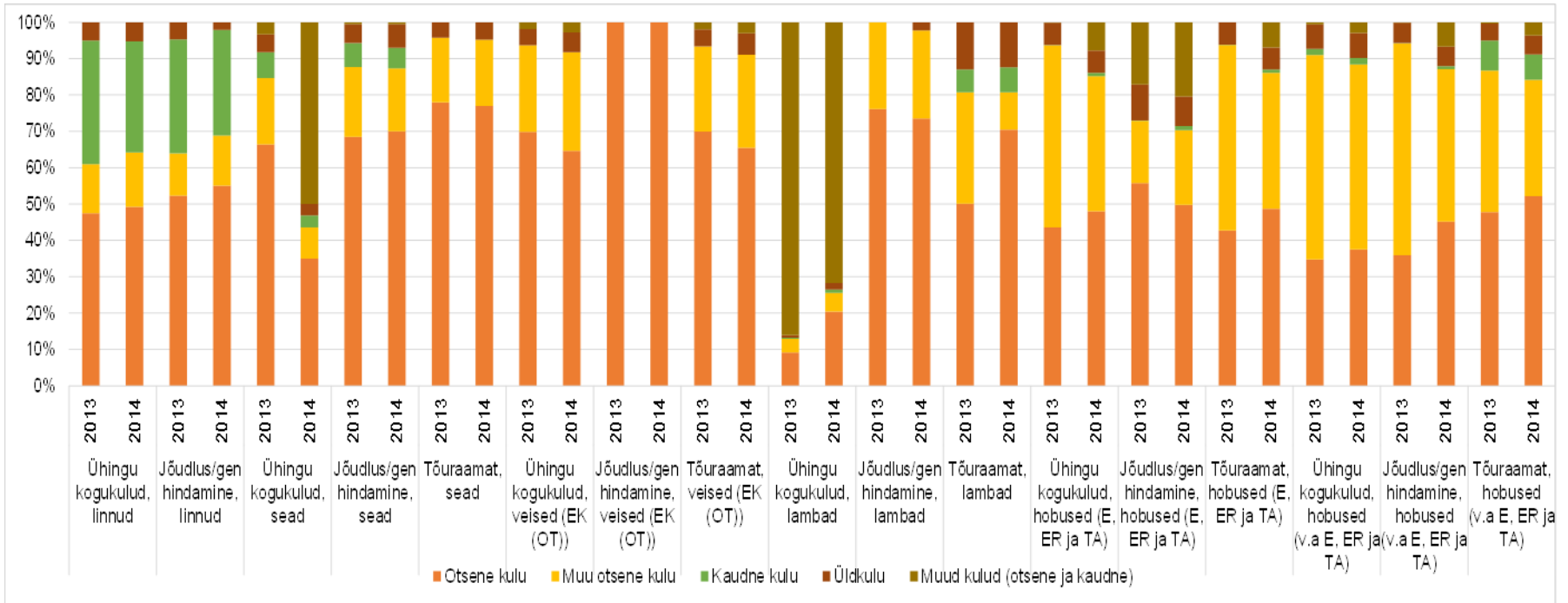
Eesti Maaülikool.

Ühikumäärade analüüsiks

Andmete kogumine

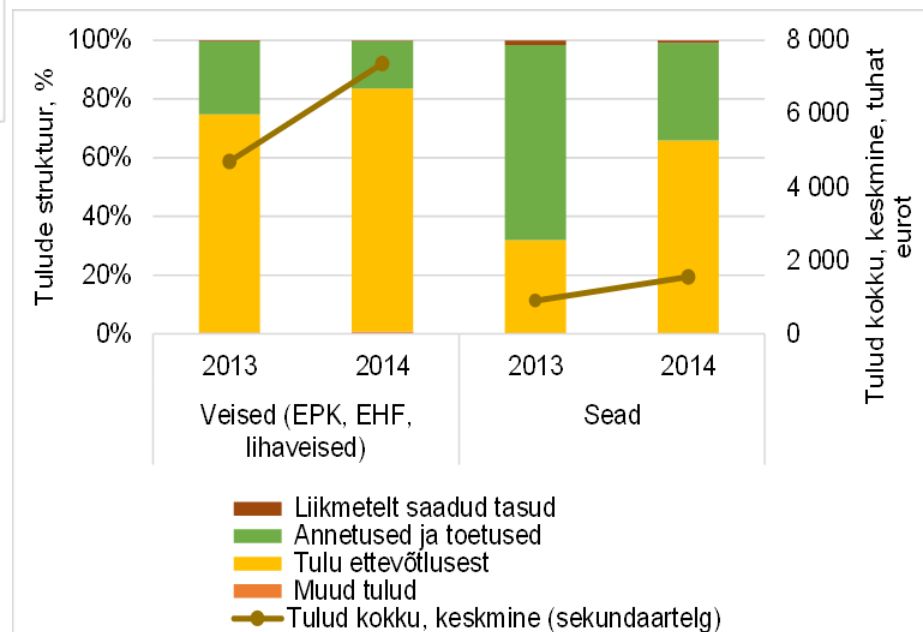
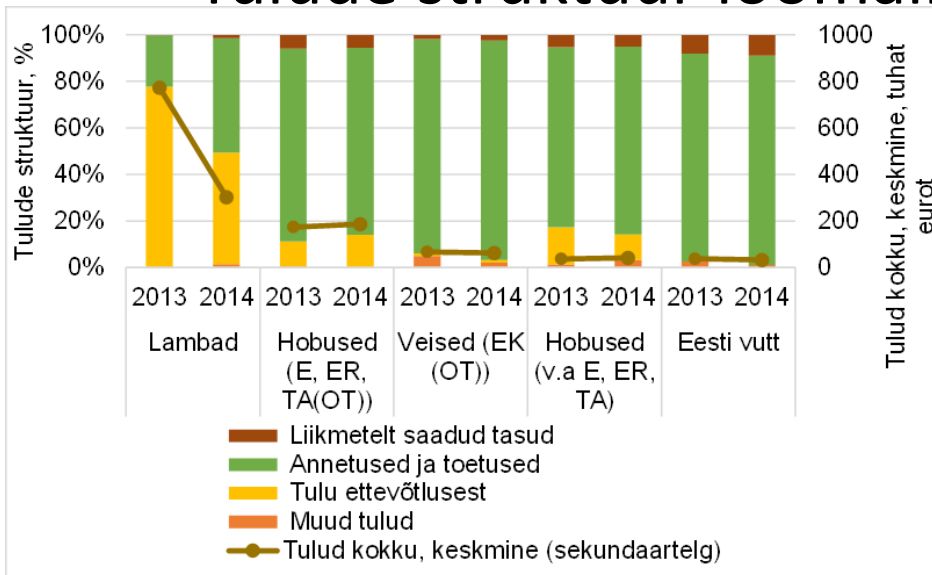

Aretusühingute aretustegevuste kulude struktuur aastatel 2013 ja 2014 kulugruppide ja aretustegevuse lõikes

Aretusühingute majandustegevus

Tulude struktuur loomaliikide lõikes 2013–2014

Järeldused

- Probleemid läbipaistvusega
- Kulude struktuur otseste ja kaudsete kulude osas ja jagunemine tõuraamatu ja jõudluskontrollikuludeks on väga erinev
- Jõudluskontrolli ja tõuraamatu kulude eristamine ei ole alati selge
- Toetuse osakaal kulude struktuuris liiga kõrge

Toetuse maksmise meetodid

- Abikõlblike kulude kindlaprotsendiline ehk kindlamääraline hüvitamine. (flat rate financing).
- Standardiseeritud ühiku kulud (standard scales of unit costs) ehk kehtestatakse ühiku määrad kvantitatiivselt mõõdetava koguse kohta.
- Kindlaks määratud tegevuse põhine toetussumma maksmine (lump sums) ehk ühekordse summaga tegevuse toetamine.

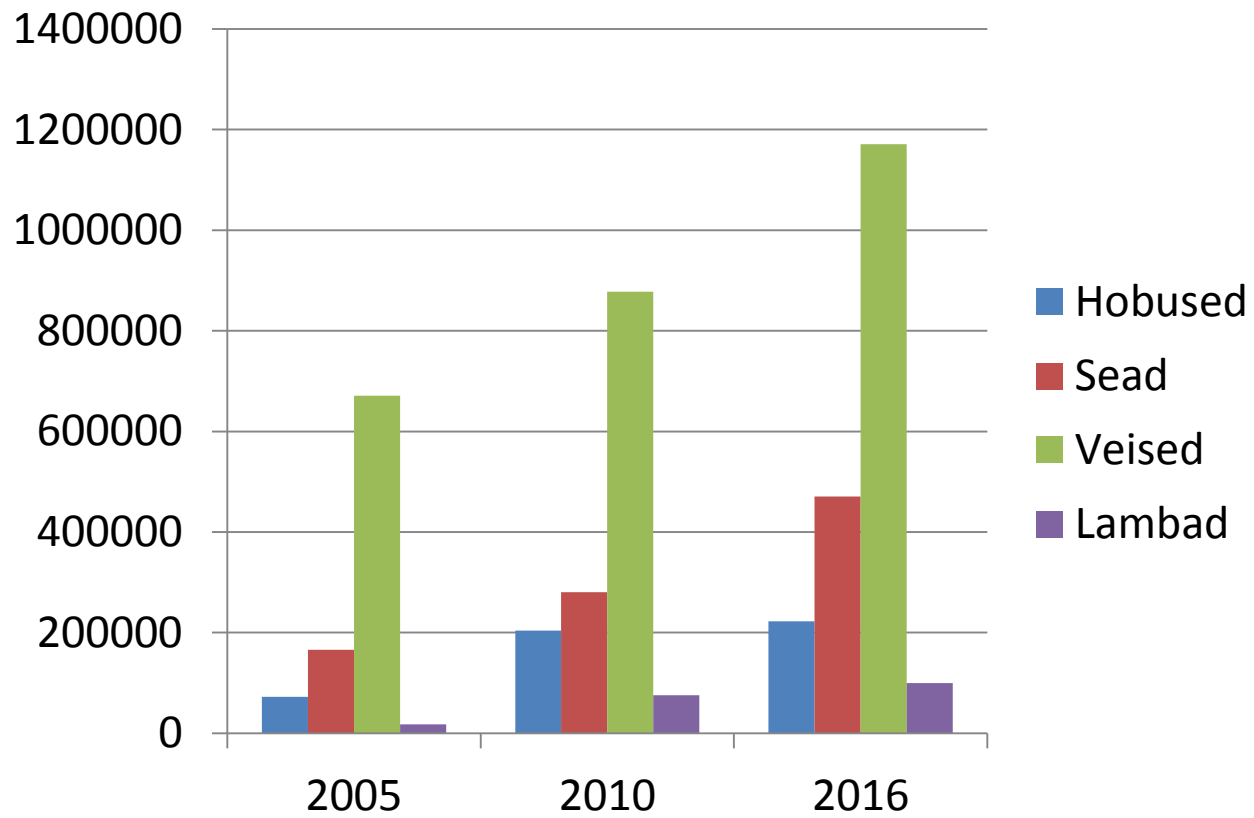
Toetus

- kulude loetelu põhjal (2003. a määrus).
- ühikumäärad arvestades loomaliigi ja tõu põhiselt (alates 2005. aastast).

*Hetkel määrusega kehtestatud, kuid 2005, 2007, 2008 olid määrad kehtestatud ministri käskkirjaga.

TEGEVUSLUBA OMAVAD ARETUSUHINGUD

- 1.Eesti Ahhal-Tekini Assotsiatsioon
- 2.Eesti Hobuse Kaitse Ühing
- 3.Eesti Hobusekasvatajate Selts
- 4.Eesti Lambakasvatajate Selts
- 5.Eesti Linnukasvatajate Selts
- 6.Eesti Maakarja Kasvatajate Selts
- 7.Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS
- 8.Eesti Sporthobuste Kasvatajate Selts
- 9.Eesti Traaviliit
- 10.Eesti Tõugu Hobuste Kasvatajate ja Aretajate Selts
- 11.Eesti Tõulammaste Aretusühing
- 12.Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu
- 13.Eesti Tõusigade Aretusühistu
- 14.Kihnu Maalambakasvatajate Selts
- 15.Vana-Tori Hobuse Ühing

2016 aastal makstud aretustoetused loomaliigiti

Loomaliik	Loomade arv		Summa				Kokku
	Tõuraamatus	Jõudluskontrollis					
	TR	JK	TR	EUR	JK	EUR	
Veised	82850	97578	1001170,8		169730		1170900,8
Piimaveised	76733	85557	874756,2		76733		951489,2
Ohustatud piimaveise tõud (maakari)	678	453	64410		453		64863
Lihaveised	5439	11568	62004,6		92544		154548,6
Sead	8516	9751	160356,28		310374,33		470730,61
Lambad	2864	4749	35800		64111,5		99911,5
Lambad (selts)	2044	2804	25550		37854		63404
Lambad (aü)	820	1945	10250		26257,5		36507,5
Hobused	483	967	91963,2		130320,1		222283,3
Eesti Tõugu Hobuse KAS	86	101	16374,4		21533,2		37907,6
Vana Tori Hobuse ühing	3	4	571,2		852,8		1424
EHS (ohustatud)	112	183	21324,8		39015,6		60340,4
EHS	28	113	5331,2		11469,5		16800,7
Eesti Traavliit	0	10	0		1015		1015
Eesti Ahhal-Tekiini Ass.	6	12	1142,4		1218		2360,4
Eesti Sporthobuste kasvatajate selts	248	544	47219,2		55216		102435,2

2016 aastal makstud aretustoetuste ühikumäärade võrdlus ohustatud tõugude ühikumääradega

Loomaliik	Ühikumäär		Loomade arv		Summa		Kokku
	Tõuraamatu pidamiseks	Ühikumäär	Jõudluskontrolli tegemiseks				
			TR	JK	TR	JK	
Veised			82850	97578	1001170,8	169730	1170900,8
Piimaveised	11,4	1	76733	85557	874756,2	76733	951489,2
Ohustatud piimaveise tõud (maakari)	95	1	678	453	64410	453	64863
Lihaveised	11,4	8	5439	11568	62004,6	92544	154548,6
Sead	18,83	31,83	8516	9751	160356,28	310374,33	470730,61
Lambad	12,5	13,5	2864	4749	35800	64111,5	99911,5
Lambad (selts)	12,5	13,5	2044	2804	25550	37854	63404
Lambad (aü)	12,5	13,5	820	1945	10250	26257,5	36507,5
Hobused			483	967	91963,2	130320,1	222283,3
Eesti Tõugu Hobuse KAS	190,4	213,2	86	101	16374,4	21533,2	37907,6
Vana Tori Hobuse ühing	190,4	213,2	3	4	571,2	852,8	1424
EHS (ohustatud-univ.)	190,4	213,2	112	183	21324,8	39015,6	60340,4
EHS	190,4	101,5	28	113	5331,2	11469,5	16800,7
Eesti Traavliit	0	101,5	0	10	0	1015	1015
Eesti Ahhal-Tekiini Ass.	190,4	101,5	6	12	1142,4	1218	2360,4
Eesti Sporthobuste kasvatajate selts	190,4	101,5	248	544	47219,2	55216	102435,2

EL Komisjoni määrus 702/2014, Art.27.

Euroopa Liidu suunised (p448)riigiabi kohta põllumajandus-ja metsandussektoris ning maapiirkondades aastateks 2014-2020

Abi antakse mitterahalises vormis ja see ei hõlma otsetoetusi abisaajatele.

Rahastamiskõlblikud kulud

448) Abi antakse tõuraamatute loomiseks ja pidamiseks ning karja geneetilise kvaliteedi või tootluse kindlaksmääramiseks kolmandate isikute teostatud või nende nimel tehtud testideks, välja arvatud karja omaniku poolsed kontrollid ja regulaarsed piima kvaliteedi kontrollid.

449) Rahastamiskõlblikud kulud on järgmised:

a) punktis 448 osutatud tõuraamatute loomise ja pidamisega seotud halduskulud:

i) loomi käsitleva teabe (nt looma päritolu, sünniaeg, viljastamise kuupäev, looma surma kuupäev ja põhjused) kogumine ja haldamine ning eksperdi hinnang, tõuraamatute loomiseks ja pidamiseks vajaliku teabe ajakohastamine ja töötlemine;

i i) haldustöö tõuraamatutes sisalduvate vastavate loomaandmete registreerimiseks;

i i) tõuraamatus sisalduvate andmete haldamise tarkvara ajakohastamine;

v) tõuraamatuid käsitleva ning nendes sisalduva teabe avaldamine veebis või

v) muud seotud halduskulud;

b) punktis 448 osutatud karja geneetilist kvaliteeti või tootlikkust määravate testide järgmised kulud:

i) testide ja kontrollide kulud;

i i) sellistest loomatervise ja keskkonnakaitse t aseme tõstmist käsitlevatest testidest ja kontrollidest saadud andmete kogumise ja hindamisega seotud kulud;

i i i) sellistest uuenduslike tõuaretusmeetodite rakendamise eesmärgil loomade geneetilise kvaliteedi hindamist ja geneetilist mitmekesisust käsitlevatest testidest ja kontrollidest saadud andmete kogumise ja hindamisega seotud kulud; või

i v) muud seotud kulud.

Abi osakaal

450) Tõuraamatute loomise ja pidamisega seotud halduskulude katmiseks võib anda abi määraga kuni 100 %.

451) Karja geneetilist kvaliteeti või tootlikkust määravate kolmanda isiku või tema nimel tehtavate testide kulude katmiseks antakse abi määraga kuni 70 %.

Abikõlblikud kulud

(1) Toetust võib kasutada järgmiste tõuraamatu või aretusregistri asutamise või pidamise haldamiseks:

- 1) personalikulu tõuraamatu või aretusregistri pidamiseks;
- 2) väikeinventari ja materjalide kulu;
- 3) koolituskulu tõuraamatupidajatele;
- 4) põhivahendite haldamise kulu;
- 5) looma põlvnemise tõestamiseks tehtavate uuringute kulu;
- 6) infotehnoloogia arenduskulu
- 7) ühingu üldkulu kuni 15% toetatavatest tõuraamatu või aretusregistri pidamiskuludest

(2) Toetust võib kasutada järgmiste jõudluskontrolli läbiviimise või geneetilise väärtuse hindamise kulude katmiseks:

- 1) personalikulu kontrollide ja testide teostamiseks
- 2) väikeinventari ja materjalide kulu;
- 3) koolituskulu kontrollide ja testide teostajatele
- 4) kontrollide ja testide sisseostetava teenuse kulu;
- 5) transpordikulu kontrollide ja testide teostamiseks, jõudlusandmete kogumiseks;
- 6) põhivahendite soetamise ja remondi kulu kontrollide ja testide läbiviimiseks;
- 7) loomade geneetilise väärtuse hindamiseks tehtavate testide kulu;
- 8) infotehnoloogia arenduskulu

Ühele taotlejale kokku antava toetuse maksimaalsuurus tõuraamatute ja aretusregistri pidamiseks:

sõltub loomaliigist ja tõuraamatusse kantud aretusprogrammis osalevate loomade arvust taotlemisele eelnenud aasta 1.detsembri seisuga, hobuste puhul taotluse esitamisele eelnenud aasta jooksul tõuraamatusse kantud varssade arvust ning loomaliigile kehtestatud järgmistest ühikumääradest:

- 1) veiste, välja arvatud eesti maatõugu veiste, tõuraamatu pidamine – 11,40 eurot;
- 2) eesti maatõugu veiste tõuraamatu pidamine – 95,00 eurot;
- 3) sigade tõuraamatu või aretusregistri pidamine – 18,83 eurot;
- 4) lammaste tõuraamatu pidamine – 12,50 eurot ;
- 5) hobuslaste tõuraamatu pidamine – 190,40 eurot;

Ühele taotlejale kokku antava toetuse maksimaalsuurus jõudluskontrolli läbiviimiseks või geneetilise väärtuse hindamiseks:

sõltub loomaliigist ja aretusprogrammis osalevate jõudluskontrolli all olevate loomade arvust taotlemisele eelnenud aasta 1.detsembri seisuga, välja arvatud hobuste puhul ning loomaliigile kehtestatud ühikumääradest.

(1) Hobuslaste jõudluskontrolli läbiviimise eest makstakse toetust üksnes ühe jõudluskatse kohta taotluse esitamisele eelnenud aasta jooksul Eestis läbi viidud jõudluskatsel osalenud nende 2–6aastaste hobuslaste arvu järgi, kelle jõudluskatse andmed on kantud Veterinaar- ja Toiduameti poolt antud tegevusloaga aretusühingu peetavasse elektroonilisse tõuraamatusse.

(2) Kui lõikes 21 nimetatud hobuslase jõudluskontrolli läbiviimise eest taotleb toetust mitu taotlejat, makstakse toetust nende hobuslaste arvu järgi, kelle tõu kohta peab taotleja ka tõuraamatut ja kelle tõuraamatus on hobuslane taotluse esitamise ajal.

(3) Jõudluskontrolli läbiviimise või geneetilise väärtuse hindamise eest makstakse toetust üksnes individuaalse jõudluskontrolli all olevate põllumajandusloomade arvu järgi.

(4) Ühikumäärad ühele taotlejale kokku antava toetuse maksimaalsuuruse arvutamiseks jõudluskontrolli läbiviimise või geneetilise väärtuse hindamise puhul on järgmised:

- 1) piimaveiste jõudluskontrolli läbiviimine või geneetilise väärtuse hindamine – 1,00 euro;
- 2) lihaveiste jõudluskontrolli läbiviimine või geneetilise väärtuse hindamine – 8,00 eurot;
- 3) sigade jõudluskontrolli läbiviimine või geneetilise väärtuse hindamine – 31,83 eurot;
- 4) lammaste jõudluskontrolli läbiviimine või geneetilise väärtuse hindamine – 13,50 eurot;
- 5) hobuslaste, välja arvatud eesti hobuste, eesti raskeveohobuste ning tori tõu universaalsuuna ja vana-tori suuna hobuste, jõudluskontrolli läbiviimine või geneetilise väärtuse hindamine –101,50 eurot;
- 6) eesti hobuste, eesti raskeveohobuste ning tori tõu universaalsuuna ja vana-tori suuna hobuste jõudluskontrolli läbiviimine või geneetilise väärtuse hindamine – 213,20 eurot;
- 7) eesti vuti jõudluskontrolli läbiviimine või geneetilise väärtuse hindamine – 155,10 eurot.

Toetuse taotlemine ja menetlemine

- (1) Taotleja esitab toetuse saamiseks Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ametile (edaspidi Amet) lisas 1 toodud vormi kohase **taotluse**, milles esitatakse prognoositavad abikõlblikud kulud, riigiabi lõplikud kasusaajad **20. veebruariks**. Dokumentide vastuvõtmist alustatakse 15. veebruarist.

- (2) Ameti **peadirektor otsustab** toetuse määramise või taotluse rahuldamata jätmise **45 tööpäeva jooksul** taotluste esitamise tähtpäevast arvates.

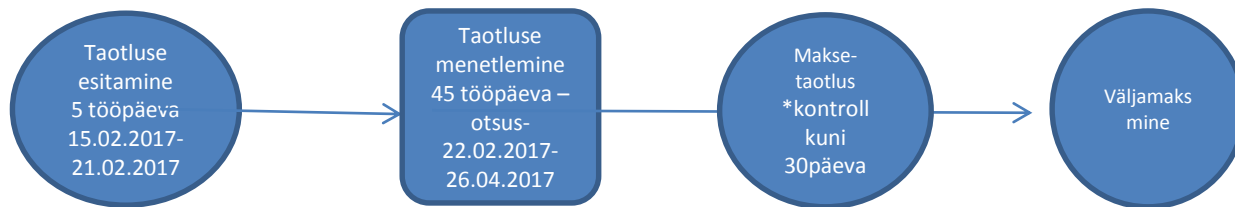
- (3) Taotleja esitab PRIA-sse **maksetaotluse** koos lisadega pärast tegevuse osalist või täielikku elluviimist, kuid mitte üle nelja korra aastas.

- (3) Toetus **makstakse taotlejale** välja PRIA otsuse alusel **30 tööpäeva jooksul** pärast nõuetekohase **maksetaotluse saamisest** arvates.

- (4) Toetuse saaja teeb **abikõlblikud kulutused** hiljemalt **taotluse esitamise aastale järgneva aasta 20.veebruariks** ja **esitab maksetaotluse** hiljemalt taotluse esitamise aastale järgneva aasta **20. veebruariks**.

Aretustoetuse maksmise skeem

TAOTLUS PÕLLUMAJANDUSLOOMADE ARETUSTOETUSE SAAMISEKS

1.TAOTLEJA ANDMED	
Nimi või ärinimi	
Registrikood	
Esindaja ees-ja perekonnanimi	
Kontakttelefon	

2. TAOTLEN TOETUST JÄRGMISTE ANDMETE ALUSEL		
1)Tõuraamatu või aretusregistri pidamine	Taotletav eelarveliselt prognoositav summa	
a) personalikulu tõuraamatu või aretusregistri pidamiseks		
b) Tõuraamatu või aretusregistri pidamiseks vajaliku väikeinventari ja materjalide kulud		
c) Koolituskulud tõuraamatu pidajale		
d) põhivahendite haldamise kulu Looma põlvnemise tõestamiseks tehtavate uuringute kulu		
e) Looma põlvnemise tõestamiseks tehtavate uuringute kulu		
f) Infotehnoloogia arenduskulud		
g) ühingu üldkulu kuni 15% toetatavatest tõuraamatu või aretusregistri pidamiskuludest		
Kulud kokku tõuraamatu pidamiseks		
2) Jõudluskontrolli läbiviimine või geneetilise väärtuse hindamine	70% Taotletav summa	100% Jõudluskontrolli kogukulu
a) personalikulu kontrollide ja testide teostamiseks		
b) Jõudluskontrolli läbiviimiseks vajaliku väikeinventari ja materjalide kulu		
c) koolituskulu kontrollide ja testide teostajatele		
d) kontrollide ja testide sisseostetava teenuse kulu		
e) transpordikulu kontrollide ja testide teostamiseks, jõudlusandmete kogumiseks		
f) põhivahendite soetamise ja remondi kulu kontrollide ja testide läbiviimiseks		
g) loomade geneetilise väärtuse hindamiseks tehtavate testide kulu		
h) infotehnoloogia arenduskulu		
Kulud kokku jõudluskontrolli läbiviimiseks		
Kulud kokku		

Kinnitan oma allkirjaga, et vastan toetuse saamiseks esitatavatele nõuetele, kinnitan esitatud andmete õigsust ja võimaldan neid kontrollida. Annan nõusoleku kasutada minu isikuandmeid toetuse määramisel ja

maksmisel.

Taotluse allkirjastaja nimi

Kuupäev

Taotluse allkirjastaja isikukood

Allkiri

MAKSETAOTLUS PÖLLUMAJANDUSLOOMADE ARETUSTOETUSE SAAMISEKS

1.TAOTLEJA ANDMED

Nimi või ärinimi	
Registrikood	
Esindaja ees-ja perekonnanimi	
Kontakttelefon	

2. TAOTLEN TOETUSE VÄLJAMAKSMIST JÄRGMISTE ANDMETE ALUSEL

1)Tõuraamatu või aretusregistri pidamine	Väljamaksmiseks tehtud kulutused	
a) Tõuraamatu või aretusregistri pidamise tööjõu kulu		
b) Tõuraamatu või aretusregistri pidamiseks vajaliku väikeinventari ja materjalide kulud		
c) Tõuraamatu või aretusregistri pidamiseks koolituskulud		
d) Tõuraamatu pidamiseks põhivahendite soetamise ja remondi kulud		
e) Tõuraamatu pidamiseks tehtavad uuringud põlvnemise tõestamiseks		
f) Tõuraamatu pidamiseks tehtavad arenduskulud (infotehnoloogia ja teadusuuringud)		
Kulud kokku tõuraamatu pidamiseks		
2) Jõudluskontrolli läbiviimine või geneetilise väärtuse hindamine	70% Toetatav summa	100% Jõudluskontrolli kogukulu
a) Jõudluskontrolli läbiviimise tööjõukulu		
b) Jõudluskontrolli läbiviimiseks vajaliku väikeinventari ja materjalide kulu		
c) Jõudluskontrolli läbiviimiseks koolituse kulu		
d) jõudluskontrolli sisseostetava teenuse kulu		
e) transpordikulu jõudlusandmete kogumiseks		
f) Jõudluskontrolli läbiviimiseks põhivahendite soetamise ja remondi kulud		
g) Loomade geneetiliseks hindamiseks tehtavate testide kulud		
h) Jõudluskontrolli läbiviimiseks tehtavad arenduskulud (infotehnoloogia ja teadusuuringud)		
Kulud kokku jõudluskontrolli läbiviimiseks		
Kulud kokku		

Kinnitan oma allkirjaga, et vastan toetuse saamiseks esitatavatele nõuetele, kinnitan esitatud andmete õigsust ja võimaldan neid kontrollida. Annan nõusoleku kasutada minu isikuandmeid toetuse määramisel ja

maksmisel.

Taotluse allkirjastaja nimi

Kuupäev

Olgem õnnelikud!

